

جدیدترین تغییرات جشنواره فیلم فجر

جشنواره چهل ویکم فیلم فجر در حالی در بهمن ماه برگزار خواهد شد که با تغییراتی تازه همراه است. از اولین تغییرات این دوره از جشنواره حذف بخش فرهنگی است؛ موضوعی که سال گذشته همزمان با الحاق یکباراهش به این رویداد مورد انتقاد رسانه ها هم قرار گرفت. تغییر دیگر افزوده شدن یک سیمرغ یعنی «سیمرغ بلورین جایزه ویژه جشنواره» است. همچنین سیمرغ بهترین فیلمنامه اقتباسی است

گفت وگو

گفت وگو با کاظم دانشی، کارگردان فیلم «علفزار»

برخی راویان جنبش «می تو» خودشان هم مقصرند

«علفزار» به عنوان نخستین اثر یک کارگردان جوان، فیلمی پیچیده با سوزهای ملتهب محسوب می‌شود. از آنجا که مضمون این فیلم برگرفته از تعدادی پرونده‌های قضایی است، اگر در فیلمنامه و کارگردانی فیلم، اهمال کاری می‌شد، می‌توانست خیلی زود کاظم دانشی را از ادامه کارش منصرف کند و سبب شود که او عطای کارگردانی را به لقایش ببخشد اما به نظر می‌رسد تجربه دانشی در حوزه فیلم‌کوتاه باعث شده است امروز مخاطب با اثری مواجه شود که هرچند در بعضی سکانس‌ها بلا تکلیف مانده اما تأثیرگذاری‌اش را تا انتها حفظ می‌کند. علفزار فیلمی است که بحث‌های مخالف و موافق زیادی را برانگیخته است اما درباره مضمون فیلم هرچه فکر کنید، نمی‌توانید منکر تأثیرگذاری سینمایی و دراماتیک آن شوید. به انگیزه اکران علفزار با کاظم دانشی به گفت وگو نشسته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

ساناز قنبری

گروه فرهنگ و هنر

[۱] این‌که فیلم نخست یک کارگردان درامی دادگاهی و پرتش با سوزهای ملتهب باشد شما را نگران نکرد؟ از این جهت می‌گویم نگران، که آیا فکر نکردید حواشی چنین موضوع جنجال‌برانگیزی باعث می‌شود که این فیلم بشود فیلم اول و آخرتان!

به‌هیچ‌وجه. من دوست دارم آثارم در جامعه تأثیرگذار باشد. درست است ساخت فیلمی دادگاهی با چند قصه متفاوت و پیچیده که تمام آنها در یکی از دادسراهای اطراف تهران اتفاق می‌افتد مشکل است اما هدفم از فیلمسازی این است که معضلات اجتماعی را ترسیم‌کنم بلکه در پیشگیری از آنها موثر واقع شود.

[۲] حتی بعد از حواشی قضایی پیش‌آمده بعد از اکران جشنواره‌ای فیلم هم فکر نکردید بهتر بود سراغ موضوع دیگری می‌رفتید؟

خیر، تازه فکر کردم کاش آزادانه‌تر فیلمنامه را می‌نوشتم و در بخش‌هایی از آن که خودم دست به خودسانسوری زدم این کار را نمی‌کردم.

[۳] البته در این صورت فیلم‌تان دچار ممیزی می‌شد؟ به‌رحال فیلم ماد چار ممیزی شد. هم قبل از اکران در جشنواره فجر و هم برای اکران عمومی که حدود یک دقیقه ممیزی خورد.

[۴] هرچند تا به امروز مجموعه فیلم‌های مستند و کوتاه‌ی با موضوع فساد به‌اصطلاح آقازاده‌ها در ایران تولید شده اما به‌رحال به‌تصویرکشیدن آنها شامل یک‌سری ملاحظات می‌شود و البته ممکن بود تصویری که از

که سال گذشته در ترکیب جوایز لحاظ شده بود ولی به هیچ فیلمی تعلق نگرفت. امسال این سیمرغ به‌طور کامل از فراخوان حذف شده است. زمان فیلم کوتاه، دیگر تغییر این فراخوان است. درحالی‌که سال گذشته تنها فیلم‌هایی با سقف ۱۵ دقیقه در این جشنواره پذیرفته می‌شدند امسال فیلم‌هایی با زمان ۲۰ دقیقه هم امکان رقابت در این رویداد دارند. سیمرغ مستند و پویانمایی نیز از دیگر تغییرات این

دوره است درحالی‌که سال گذشته این سیمرغ مشترکاً به تهیه‌کننده و کارگردان اهدا می‌شد امسال اما این جایزه به کارگردان تعلق می‌گیرد. از دیگر موضوعاتی که همواره در طول چند دوره اخیر جشنواره بر آن تأکید می‌شد حضور ۲۲ فیلم در بخش رقابتی جشنواره فیلم فجر بود اما براساس فراخوان چهل ویکم محدودیت معرفی حداکثر ۲۲ فیلم برای بخش سودای سیمرغ حذف شده است. / جام جم

باز پرسش و قاضی بر فشارهای سیاسی وارده فائق آمدند اما شاید این تصور برای مخاطب به وجود بیاید که در دادگاه‌ها بعضاً فشارهای سیاسی، عدالت را تحت تأثیر قرار می‌دهد....

خب، متأسفانه هرچند کم، اما این اتفاق می‌افتد و بعضی از پرونده‌ها تحت تأثیر فشارهای سیاسی یا ارتباطی (شخص صاحب نفوذی که اعمال متجاوز را ندارم اما به قول معروف احتیاط شرط عقل است و گاهی خود شخص با سهل‌انگاری باعث فراهم آوردن بستری مناسب برای وقوع جرم می‌شود. خانواده رکن اساسی جامعه است و اگر ما فضای خانواده‌ها را سالم‌تر کنیم قطعاً آمار جرم و پرونده‌های جنایی پایین‌تر می‌آید.

[۵] البته فیلم شما روایت روابط خارج از چارچوب خانواده‌ها را خیلی تلخ به تصویر می‌کشد. از این منظر فکر نمی‌کنید که فیلم‌تان سیاه‌نمایی می‌کند؟ ما که فیلم ملودرام اجتماعی درون خانواده‌ی نساختمیم! وقتی فیلم جنایی و دادگاهی می‌سازیم لاجرم باید تا جایی ممکن تمام ابعادش را مورد بررسی قرار داد و ابعاد این ماجرا هم ناخودآگاه تلخ است.

[۶] و در پایان، جایی گفته بودید که سکانس پایانی مورد علاقه و پسند شما نیست. چه زمان به این سکانس پایانی مورد علاقه‌ام یک سکانس ۹ دقیقه‌ای بود که الان کاملاً حذف شده. بارها شنیده‌ام که منتقدان گفته‌اند پایان فیلم را یا به نوعی ول شده و من کامل این نقد را قبول دارم. پایان‌بندی من در سناریو و اجرایی نبود که الان روی پرده سینما می‌بینید اما بالاخره چاره‌ای نداشتیم. با وجود این علفزار فروش خوبی در سالن‌های سینما دارد و جزو فیلم‌های پر فروش اجتماعی از ابتدای سال تاکنون بوده است.

می‌شود رفتارها و عملکردهای ناپهنجاری از خود بروز می‌دهد و.... تمام این نکات را در دیالوگ‌هایی گنجانده بودم که چون قرار بود بحث خیانت در فیلم کم‌رنگ شود، دچار ممیزی شد.

[۷] البته به نظر من رسید که فرزندداشتن سارا و حضور فرزندش در صحنه جرم تأثیر عمده‌ای روی عملکرد او در مواجهه با بحران پیش‌آمده داشت....

نه. من بچه را به دلیل نگرانی و دغدغه‌ای که بابت نسل آینده دارم در فیلم گنجاندم. این‌که کم‌رنگ شدن پایبندی به اخلاق در بعضی خانواده‌های فعلی چه تأثیری بر نسل آینده می‌گذارد. چه‌بسا هرکدام از ما دیده‌باشیم‌ه‌ایم که چه کودکانی قربانی همین فروریختن و تزلزل بنیان خانواده‌ها شدند. کودکان امروز و نسل فردا دغدغه می‌کنند. بارها نگاه صفر و صدی بین متهم و شاکی را در فیلم‌هایی که یک بزه اجتماعی (قتل، تجاوز، سرقت و ...) را نشان داده‌اند مشاهده کرده‌ایم. از این منظر که متهم همیشه صددرصد مقصر و شاکی صددرصد بی‌گناه است! اما قوه قضاییه نگاه خیلی‌های آمار ی در این‌گونه پرونده‌ها به عمل می‌آورد که تقصیر را بین متهم و شاکی درصد بندی می‌کند و من سعی کردم در علفزار گویای این نکته باشم. وقتی خانواده‌ای به‌عنوان تفریح می‌رود در باغی که از امنیت کافی برخوردار نیست، مشروبات الکلی استفاده می‌کند و از حالت عادی و تعادل فکری خارج می‌شود بستر راحت‌تری را برای ارتکاب جرم مجرم پدید می‌آورد و همین نکات مضطانی است که دست دستگاه قضا را برای قضاوت می‌بندد. کم‌این‌که با تمام احترامی که برای جنبش «می‌تو»

[۸] از این منظر می‌گوییم که هرچند در فیلم شما

انیمیشن نیز بسیار بالاست و اگر فضای حقوق مالکانه آثار و بحث کیی‌رایت رعایت شود، می‌توان انیمیشن‌های ایرانی را که قربایت‌هایی با فرهنگ کشور چین دارد، در پلتفرم‌های چینی اکران کرد که شاید این اتفاق برای لوپتو رخ دهد.

رایزن فرهنگی چین در جمهوری اسلامی ایران با بیان این‌که انیمیشن در چین مورد حمایت دولت است و برای آن تسهیلات در نظر می‌گیرد، یادآور شد؛ به نظر می‌رسد در این زمینه بتوانیم با سازمان سینمایی سوره که در ساخت انیمیشن نیز فعالیت می‌کند، همکاری‌های مشترکی داشته باشیم که ظرفیت آن در چین نیز بسیار است. هادی اسماعیلی، معاون توزیع سازمان سینمایی سوره نیز گفت: براساس آمار منتشرشده، کشور چین بیش از ۷۰ درصد سینمای آسیا را در دست دارد. این موضوع را می‌توان به فال نیک گرفت و با این کشور برای تولید و پخش آثار به‌ویژه تولیدات انیمیشن که پخش آن آسان‌تر است، به تفاهم‌نامه مشترک رسید یا حتی پخش اثر را به پلتفرم‌هایی در چین که تعداد آنها کم هم نیست سپرد.

افزایش همکاری ایران و چین در حوزه سینما

ایران و چین نیز همکاری در زمینه سینمایی می‌تواند مفید باشد.

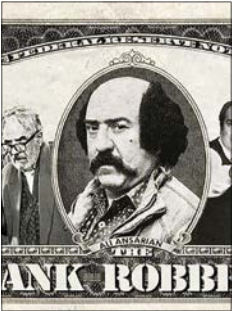
رایزن فرهنگی چین در جمهوری اسلامی ایران با بیان این‌که در سال‌های اخیر جشنواره‌های بین‌المللی فیلم چین به صحنه‌ای برای حضور فعال فیلمسازان ایرانی تبدیل شده و سینماگران توانسته‌اند در جشنواره‌های بین‌المللی فیلم یکن و شانگهای افتخاری را کسب کنند، مطرح کرد؛ معرفی سینمای ایران در بازار چین ازجمله مواردی است که ما به آن اهتمام می‌ورزیم و علاقه‌مندیم با سینماگران ایرانی همکاری‌های مشترکی داشته باشیم. وی افزود: فرصت‌های بسیاری هم‌اکنون در دسترس است که باید از تفاهم‌نامه‌های کاغذی و سیاستی که از قبل تدوین شده است، خارج و کار به‌گروه سپرده شود تا به نتیجه برسد. رئیس سازمان سینمایی سوره در ادامه با اشاره به اکران انیمیشن «لوپتو» در پاییز امسال بیان کرد: علاوه‌برآن‌که تولید انیمیشن در ایران مقرون‌به‌صرفه است، ظرفیت

روی پرده

علی انصاریان دوباره روی پرده نقره‌ای

حدود دو سال از درگذشت علی انصاریان می‌گذرد ولی همچنان فیلم‌هایی هستند که او در آنها بازی کرده و نمایش داده نشده‌اند و به‌تازگی «بانک‌زده‌ها» با حضور او پروانه نمایش گرفته است. شورای پروانه نمایش فیلم‌های سینمایی در جلسه اخیر خود با صدور پروانه نمایش برای فیلم بانک‌زده‌ها به تهیه‌کنندگی علی روبین‌تن و کارگردانی جواد اردکانی موافقت کرده است.

علی روبین‌تن که آخرین بار سال ۱۳۸۸ در سینما فیلم ساخت (زمهریر)، این بار با تهیه‌کنندگی یک فیلم سینمایی که در دوران کرونا ساخته شده بازگشته است. این فیلم در خبرها به‌عنوان اثری در ژانر «کمدی موزیک‌مال شده سیاه» معرفی شده و نسرین مقانلو، قاسم زارع، میرطاهر مظلومی، علی انصاریان، بیژن بنفشه‌خواه و نیز (با همراهی) سحر قریشی ازجمله بازیگران آن هستند. پیش‌تر نام‌های «قوه‌قضاییه»، «عوضی» و «آبی بی‌کلاه» برای بانک‌زده‌ها در نظر گرفته شده بود. / جام جم

سینما

C I N E M A

سه شنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۱ ■ شماره ۶۲۵۸

سینمای جهان

شکست دایناسورها در سرزمین ازدها

هالیوود از تولیدات سینمای چین عقب ماند

کیکاوس زبیری

گروه فرهنگ و هنر

تحلیلگران اقتصادی سینما همراه با منتقدان سینمایی از قرارگرفتن دو فیلم بومی در جدول گیشه نمایش سینماهای چین بسیار خوشحاند و آن را گام مهمی در جهت تقویت صنعت سینمای داخلی ارزیابی کرده‌اند. با وجود اکران عمومی اکتشن جنایتکارانه جدید «کارآگاه علیه کارآگاهان» و افتتاحیه خوب آن، «ستاره‌ها را روشن‌کن» توانست در سومین هفته نمایش عمومی خود در این کشور دور آسیا صدرنشینی جدول گیشه نمایش را حفظ کند. به نوشته رسانه‌های داخلی، جذابیت فیلم‌های بومی و استقبال بالای تماشاگران از آنها، محصولات پرسروصدای هالیوودی را گوشه‌نشین کرده است.

کارآگاه علیه کارآگاهان در حالی در سه روز نخست نمایش عمومی موفق به فروش خوب ۲۳ میلیون دلاری شد که ستاره‌ها را روشن‌کن توانست با فروشی ۲۸ میلیون دلاری کرسی اول جدول گیشه را برای خود حفظ کند. با توجه به فروش کلی ۶۱ میلیون دلاری تولیدات بومی در سه روز پایانی هفته، اهل فن می‌گویند صنعت سینمای چین باید چنین موفقیت بسیار خوبی را جشن بگیرد. از زمان تعطیلات سال نوی چینی در فوریه گذشته، این بهترین آخر هفته صنعت سینمای چین در سه سال اخیر و دوران کرونا بوده است.

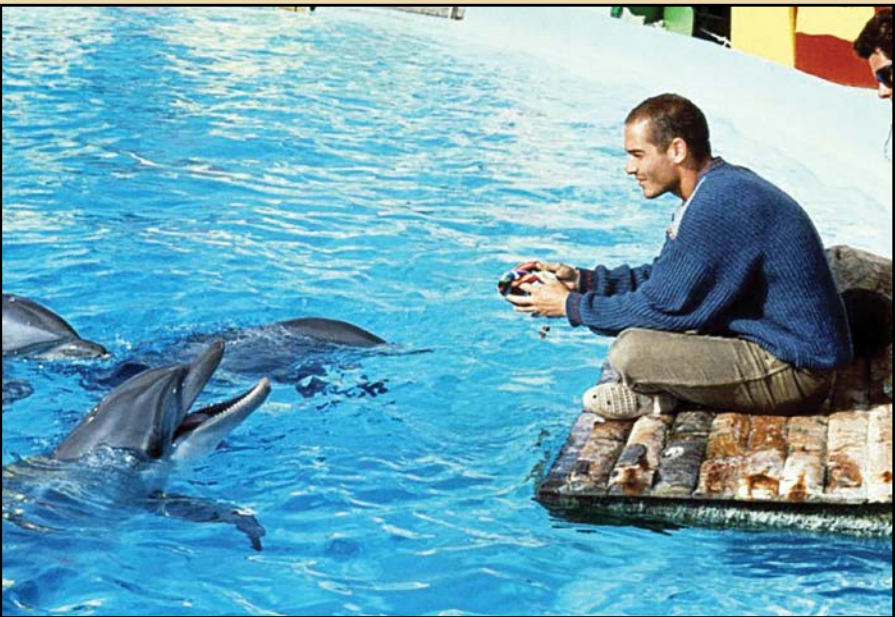
[۱] فروش اندک «دنیای ژوراسیک»

در کارآگاه علیه کارآگاهان، شان لائو، بازیگر محبوب هنگ‌کنگی در قالب پلیس بازنشته‌ای ظاهر می‌شود که برای پیدا کردن و به‌دام‌انداختن یک قاتل زنجیره‌ای خطرناک و بی‌رحم، دوباره به همکاران سابق خود می‌پیوندد. فروش بسیار پایین شش میلیون دلاری اکتشن هالیوودی «دنیای ژوراسیک: قلمرو» در مقایسه با فروش بالای دو فیلم چینی، نکته‌ای است که مورد توجه تحلیلگران اقتصادی و رسانه‌های چینی قرار گرفته است.

فروش آن ستاره‌ها را روشن‌کن در هفته دوم بیشتر از افتتاحیه‌اش بود و تماشاگران در سه روز آخر هفته قبل مبلغ ۴۴ میلیون دلار برای دیدن آن پرداخت کردند. این در حالی است که فروش افتتاحیه فیلم ۳۲ میلیون دلار بوده و در هفته دوم شاهد افزایش ۴۰ درصدی فروش است. این درام خانوادگی در هفته سوم البته شاهد کاهش ۴۰ درصدی استقبال بود که امری طبیعی به نظر می‌رسد.

بالیئن حال، فروش ۱۷ روز اول ستاره‌ها را روشن‌کن به ۱۷۸ میلیون دلار رسیده و اهل فن که آن را به‌عنوان یک بلاک‌باستر چینی معرفی کرده‌اند، پیش‌بینی فروش کلی ۳۰۰ میلیون دلاری برایش می‌کنند. لیو جیانگ، فیلمساز معروف و موفق چینی کارگردان این ملودرام خانوادگی را به عهده دارد و داستان آن درباره فیلمساز خلافکاری است که در مراسم خاکسپاری یکی از عزیزانش با دخترک یتیمی آشنا می‌شود. این آشنایی باعث دوستی دو طرف شده و تغییرات شگرفی در زندگی هر دو ایجاد می‌کند. / باس آفیس

دیالوگ ماندگار

ژاک: سخت‌ترین قسمت غواصی، وقتی‌ه که به انتهای آب می‌رسی. **جوانا:** چرا؟ **ژاک:** برای بالا آمدن باید به دلیل خوب داشته باشی، و پیدا کردن په دلیل خوب کار خیلی سختیه.

دیالوگی از فیلم «آبی بیکران» به کارگردانی لوک بسون با بازی ژان ژان، ژان مارک بار، روزانا آرکت و فرانکو دیوجنه، محصول ۱۹۸۸.

نمای نزدیک

انتقاد از ضعف شدید فیلمنامه‌ها

سیدضیا هاشمی، رئیس جامعه صنفی تهیه‌کنندگان سینمای ایران و عضو شورای پروانه ساخت سینمایی گفت: متأسفانه براساس فیلمنامه‌هایی که مطالعه کردم، وضعیت خوبی را در حوزه فیلمنامه‌نویسی چه از حیث انتخاب سوزه و چه پرداخت سینمایی ارزیابی نمی‌کنم. برخی فیلمنامه‌ها حاوی تحلیل‌ها و قضاوت‌های یک‌سویه از جامعه هستند که متأسفانه روح حاکم بر آنها آنکه از حس پوچی و ناامیدی است.

وی ادامه داد: برخی فیلمنامه‌نویس‌های قدیمی هم با نگارش چندین فیلمنامه به‌طور همزمان عملاً آثارشان از قوام کافی برخوردار نبوده و بالطبع منتج به تولید اثر کیفی درخوری نمی‌شوند. در مواردی فیلمنامه‌نویس‌ها حتی زحمت مطالعه در حوزه‌ای که نقد آن را کرده‌اند هم به خود نمی‌دهند. به نظر من این رخوت و خودمدگی در نگارش فیلمنامه‌ها، از یک سو متوجه سازمان سینمایی و از سوی دیگر متوجه تهیه‌کنندگان و کارگردانان سینماست. باید بپذیریم منشأ اصلی نزول کیفی آثار سینمایی، بی‌توجهی به فیلمنامه است. / مهر